העור והרוטב פרק תשיעי חולין קכו.

מסורת הש"ס

ה"ג **ותני עלה ורבי יוסי מטהר אהייא לי נימא אסיפא** [ת"ק] **אם יש בצוארו פותח טפח כו'. מימה לי לותרו של כלב מציע דכר** שמין מקבל טומאה כי יש בצוארו פותח טפח מאי הוי עלה דרבי מאיר היא דאמר [ב] שמין מקבל טומאה אפילו אין בו כזית ואי לאו דרבי מאיר מאי הוי עלה דרבי יוסי דאמר [ג] שמין אינו מקבל טומאה עד שיהא בו כזית ומיהו יפשר דמ"מ לרבי יוסי הכית טהור דכיון שמין מקבל טפח אין כאן לחל טפח שימשון טומאה לכית ופוסקת הטומאה כמון מן קשה נהי דכשר לפשר שהיו מוצץ עלמות אמאי אין מוציאין ור"ל כיון דאית ליה לר"מ מוקרין אין נהם חוכ קלח להעלמות אין סותמים כל הנקב אלא ממעטין ומתמעט אין מבטלין[ג] וסופו להוליאם מפה לא חייבי לפרישים פ' לא יטפוך (כ"ב דף יט:): **מאי [ד]או אאין בצוארו פותח טפח.** ורומין היינו רומין את הטומאה אם היא כנגד השקוף או לא: **אמר רבא** ה"ק כו'. לא הוה מצי למימר לחש בצוארו פותח טפח אלא אי אית ליה שיעור זה בכל מקום אבל אי לא אית ליה שיעור זה בכל מקום לא הוה מצי למימר לחש בצוארו פותח טפח אלא אי אית ליה שיעור זה בכל מקום אבל אי לא אית ליה שיעור זה בכל מקום לא הוה מצי למימר לחש בצוארו פותח טפח אלא אי אית ליה שיעור זה בכל מקום: **אגן** בתר חללה אוזלינן. ור"מ דלמ נעי חלל טפח לטעמיה דאית ליה בפ"ק דשבת (דף ז:) דמוקין להשלים גבי זרק ומח כחור כל שהוא ונסי דבפ"ק דערוכין (דף יפ:) גבי כיפה לא אמר מוקין להשלים אלא כשיש בריבליה מרבע ה"מ גבי מזוזה דכתיב (דכרים יו) וכשעריך ובשינן שער חשוב אבל בעלמא אפי' אין שם ד' מוקין ול"ע שם [ה]ונראה דהך שמעתא מיירי בשאין טפח מן השקוף ולחון וכשסוגרים הלמת הוא כאהל בפני עלמו ואין אהל נאה על כלי פחות מטפח [ו]ור' אלעזר אמר פיו לפנים הכית טהור לחון הכית טמא מפני שטומאה יוצאה דרך שוליו ואנחה אמר דר' אלעזר לאו אהל הוא אבכלב דרבי יוסי כלב שים בצוארו פותח טפח מבית חללה אוזלינן ודקא אמרת [ז](הבית) כולו טמא מכנגד השקוף ולפנים הבית טמא מכנגד השקוף ולחון הבית טהור רב אחא בריה דרבא מתני לה בהדיא רבי יוסי אומר רואין את הלל הטומאה ומאן תנא דפליג עליה [ח] רבי שמעון הוא דתניא ר"ש אומר שלש

ותני עלה רבי יוסי מטהר אהייא אילימא אסיפא ת"ק נמי טהורי אלא דקאמר ת"ק טומאה בתוכה הבית טמא אי משום דדרך טומאה לצאת ואי משום דטומאה טמונה בוקעת וקא"ל רבי יוסי דקאמרת דרך טומאה לצאת יכול הוא להוציאה לחצאין או לשורפה במקומה ודקאמרת טומאה טמונה בוקעת טומאה טמונה אינה בוקעת ורמי דר' יוסי אדר' יוסי דתנן [ט]הכלב שאכל בשר מת ומת הכלב ומוטל על האסקופה ר"מ אומר אם יש בצוארו פותח טפח מביא את הטומאה ואם לאו אינו מביא את הטומאה ר' יוסי אומר [י]ראיתי מכנגד השקוף ולפנים הבית טמא מכנגד השקוף ולחוץ הבית טהור רבי אלעזר אומר פיו לפנים הבית טהור פיו לחוץ הבית טמא מפני שטומאה יוצאה דרך שוליו רבי יהודה בן בתירא אומר בין כך ובין כך הבית טמא מאי לאו אין בצוארו פותח טפח קאי רבי יוסי וש"מ טומאה טמונה בוקעת אמר רבא רואין את חלל הטומאה קתני ורבי יוסי בתרתי פליג וקא"ל לר' מאיר דקאמרת כי יש בצוארו פותח טפח מביא את הטומאה אנן בתר חללה אוזלינן ודקא אמרת [יא](הבית) כולו טמא מכנגד השקוף ולפנים הבית טמא מכנגד השקוף ולחוץ הבית טהור רב אחא בריה דרבא מתני לה בהדיא רבי יוסי אומר רואין את חלל הטומאה ומאן תנא דפליג עליה [יב] רבי שמעון הוא דתניא ר"ש אומר

אם יש בצוארו פותח טפח כו'. מימה לי לותרו של כלב מציע דכר שמין מקבל טומאה כי יש בצוארו פותח טפח מאי הוי עלה דרבי מאיר היא דאמר [ב] שמין אינו מקבל טומאה אפילו אין בו כזית ואי לאו דרבי מאיר מאי הוי עלה דרבי יוסי דאמר [ג] שמין אינו מקבל טומאה עד שיהא בו כזית ומיהו יפשר דמ"מ לרבי יוסי הכית טהור דכיון שמין מקבל טפח אין כאן לחל טפח שימשון טומאה לכית ופוסקת הטומאה כמון מן קשה נהי דכשר לפשר שהיו מוצץ עלמות אמאי אין מוציאין ור"ל כיון דאית ליה לר"מ מוקרין אין נהם חוכ קלח להעלמות אין סותמים כל הנקב אלא ממעטין ומתמעט אין מבטלין[ג] וסופו להוליאם מפה לא חייבי לפרישים פ' לא יטפוך (כ"ב דף יט:): **מאי [ד]או אאין בצוארו פותח טפח.** ורומין היינו רומין את הטומאה אם היא כנגד השקוף או לא: **אמר רבא** ה"ק כו'. לא הוה מצי למימר לחש בצוארו פותח טפח אלא אי אית ליה שיעור זה בכל מקום אבל אי לא אית ליה שיעור זה בכל מקום לא הוה מצי למימר לחש בצוארו פותח טפח אלא אי אית ליה שיעור זה בכל מקום אבל אי לא אית ליה שיעור זה בכל מקום לא הוה מצי למימר לחש בצוארו פותח טפח אלא אי אית ליה שיעור זה בכל מקום: **אגן** בתר חללה אוזלינן. ור"מ דלמ נעי חלל טפח לטעמיה דאית ליה בפ"ק דשבת (דף ז:) דמוקין להשלים גבי זרק ומח כחור כל שהוא ונסי דבפ"ק דערוכין (דף יפ:) גבי כיפה לא אמר מוקין להשלים אלא כשיש בריבליה מרבע ה"מ גבי מזוזה דכתיב (דכרים יו) וכשעריך ובשינן שער חשוב אבל בעלמא אפי' אין שם ד' מוקין ול"ע שם [ה]ונראה דהך שמעתא מיירי בשאין טפח מן השקוף ולחון וכשסוגרים הלמת הוא כאהל בפני עלמו ואין אהל נאה על כלי פחות מטפח [ו]ור' אלעזר אמר פיו לפנים הכית טהור לחון הכית טמא מפני שטומאה יוצאה דרך שוליו ואנחה אמר דר' אלעזר לאו אהל הוא אבכלב דרבי יוסי כלב שים בצוארו פותח טפח מבית חללה אוזלינן ודקא אמרת [ז](הבית) כולו טמא מכנגד השקוף ולפנים הבית טמא מכנגד השקוף ולחוץ הבית טהור רב אחא בריה דרבא מתני לה בהדיא רבי יוסי אומר רואין את חלל הטומאה ומאן תנא דפליג עליה [ח] רבי שמעון הוא דתניא ר"ש אומר

שלש

עין משפט נר מצוה

סג א מיי' פכ"ה מהל' טומאת מת הל"ז:

לעזי רש"י

בשי"ל. חלק מהמשקוף שבו הדלת חובטת.

שיטה מקובצת

ע] ר' יוסי אומר רואין את הטומאה מכנגד השקוף: **כ]** ודקא אמרת על האסקופה כולה טמא: **ג]** דפליג עליה דר' יוסי ר"ש הוא: **ד]** טהורי מטהר אלא דשמעיה דקאמר ת"ק: **ה]** וטעמא משום דנקטת ברישא: **ו]** משום דדופני העליון ני"ב נ"א בס"י משום דדופני ראשי מאהיל וכו': **ז]** השתא קס"ד דאדאין בצוארו טפח קאי: **ח]** אף בדרך כניסתה היא מוציאה טומאתה. (נ"ב וה"ג תניא) א"נ פעמים שהוא מקיא וכן שוליו וכו' כן מצאתי בכמ"י אחד:

מסורת הש"ס

ט) לקמן פ"ו מ"ו, **י)** ג"ל על המשקופה טלה כי בס"ת, **יא)** [נכ"ת: אין מצטלן], **יב)** זה הוא דכור בפני עלמו. מהר"ם, **ט)** ג"ז הוא דכור בפני עלמו. מהר"ם, **ו)** ג"ל לקמן. ב"ח,

ה"ג **ותני עלה ורבי יוסי מטהר אהייא לי נימא אסיפא** [ת"ק] **טהורי מטהר לקמן** ת"ק **כיצד עמא לי משום דדרך טומאה לצאת כו'** ולא גרסינן **לקמן לאו מריפא.** להה כריפא בהדיא מנן בה ורבי יוסי מטהר: **לי נימא אסיפא.** וכלקמני הא ת"ק נמי מטהר: **לקמן.** שמעיה לת"ק דקאמר הכית טמא כל היכא דמשכחת חדא מהנך תרי טעמי מי משום דרך טומאה לצאת כגון ריפא דים בה פותח טפח דאין כאן טומאה טמונה לקמן משום דפופה לצאת ומי משום דטומאה טמונה בוקעת מדנקט ריפא ים בה פותח טפח ותנא ופיפא עלה העמידה בפתח ופתחה לחון הכית טהור ומשניון מינה טעמא דים בה פותח טפח דאין כאן לחל טומאה טמונה הא אין בה פותח טפח לפילי העמידה בפתח ופתחה לחון הכית טמא מפני שטומאה טמונה בוקעת והרי לפילי מוטלת בקרקע הכית והכית מחיל עליה: **ורקא"ל ר' יוסי.** כריפא דקאמרת גבי ים בה פותח טפח הכית טמא מפני דרך טומאה לצאת יכול הוא להוציאה לחצאין: **ודקאמרת.** בפיפא הכית טהור וטעמא [יא]משום דנקט בריפא ים בה פותח טפח הכית טמא משום דטומאה טמונה בוקעת: **הכלב שאכל בשר המת ומת הכלב.** לפילו מי לפילו נמכח בכית הכית טהור כדאמר בהמה המקשה (לעיל דף עח.) דטומאה הבלועה בבעלי חיים אינה מטמאה: **ומוטל על האסקופה.** ונוחרו לפניה: **אם יש בצוארו פותח טפח.** רוחב טפח בצוארו: **מביא את הטומאה.** [יב]משום דדופני העליון מחיל על הטומאה ולאחו הבי ממשיך החיל בית לפניה ויוצאה דרך פיו לבית ופ"ג לחון לה לחיל שחלול טפח קבר ר"מ דממשיך הוחיל ורחבו טפח: **ואם לאו אין מביא את הטומאה.** דכל שאין בו רוחב טפח אינו חיל כדתנן (מכלות פ"ג מ"ו) טפח על טפח על רוס טפח מרובע מביא את הטומאה: **רבי יוסי אומר רואים את הטומאה.** קס"ד דה"ק בודקין בגופו את מקום הטומאה אם היה מן המשקוף ולפניה: **הכית טמא.** השתא קס"ד [יג]אלמין בנוחרו טפח קאי דקאמר ר"מ הכית טהור ורקא"ל רבי יוסי אם הטומאה מן המשקוף ולפניה פע"פ שאין בנוחרו רוחב להיות הוא חיל אהל הרי הם כאן אהל גדול שהכית מאהיל על הטומאה ומפה אלך הגרון אין בו טפח והיא לה טומאה טמונה: **מן המשקוף ולחון הכית טהור.** שהרי אין כאן לא בית מאהיל ולא אהל טפח שיהא ממשיכה לחון הכית: **פיו לפניה.** ונקב זעב לחון הכית טהור אם טומאה מבחון ומשום המשכה לא מטמאינן ליה שהרי אין דרך מאהל לצאת דרך הפה אלא דרך השוליים נקב הריעי: **פיו לחון.** ושוליו לפניה: **הכית טמא.** שהרי דרך פתח קטן הזה על כרחך היה קופה לצאת: **כין כך וכין כך.** פיו לפניה או פיו לחון בין טומאה מבגד המשקוף ולפניה בין שהוא לחון בין שבנוחרו טפח בין אין בנוחרו טפח ומבולבו פליג פיו לפניה טמא ואע"פ שאין קופו לצאת דרך כאן קסבר [יד]לף בדרך כיסתה היא מוציאה טומאתה אי נמי פעמים שהיה מקיא וכן שוליו לפניה פעמים שהיה מבליעה דרך זה: **מאי לאו אאין בנוחרו טפח קאי רבי יוסי.** ותמר לפה טומאה מן המשקוף ולפניה טמא ואע"פ שאין כאן המשכה מטמא שהכית מאהיל על טומאה טמונה: **תמר רבה.** ר' יוסי לאו אאין בנוחרו טפח קאי ולמומרת להם אפי' טומאה בפנים הכית טהור דטומאה טמונה אינה בוקעת הלא אין בנוחרו פותח טפח קאי ולקולא דקאמר ר"מ אהל הנוחר ממשיך הטומאה לבית ותחנו טפח ואע"פ שאין חלנו טפח וקאמר ליה רבי יוסי רואין את חלל הטומאה ממשיך הטומאה לבית ותחנו טפח ואע"פ שאין חלנו טפח וקאמר ליה מקום שהכית מקיפתו היא מאהיל על הטומאה אבל הנוחר אם יש בחלנו טפח ממשיך ואם לאו אינו ממשיך. והאי רואין את הטומאה לאו רואין את חלל הטומאה אלא רואין את הטומאה עצמה ומ